

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Сумського національного аграрного
університету, протокол № _____
від «__» _____ 2020 року
Голова вченої ради СНАУ,
ректор _____ В.І.Ладика
«_____» _____ 2020_ р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«МЕНЕДЖМЕНТ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Кваліфікація: доктор філософії

Суми - 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми «МЕНЕДЖМЕНТ»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Проектна група у складі:	
Керівник проектної групи:	
доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту	_____ Л.І.Михайлова
Члени проектної групи:	
доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту	_____ І.В.Лозинська
доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту	_____ А.М.Михайлов
доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту	_____ Н.В.Стоянець
доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки і підприємництва	_____ В.В.Медвідь
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту	_____ С.Г.Турчина
аспірант кафедри менеджменту	_____ Л.В.Коренівська

І – Преамбула

Освітньо-наукова програма є нормативним документом, в якому міститься система освітніх компонентів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в межах спеціальності **073 «Менеджмент»** галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач ступеня «Доктор філософії».

Освітньо-наукова програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» та Національної рамки кваліфікацій, Проект Стандарту вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня ступеня вищої освіти – Доктор філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент», схвалений на засіданні робочої групи підкомісії зі спеціальності 073 «Менеджмент» науково-методичної комісії МОН України № 6 з бізнесу, управління та права 17. 12.2017 р., протокол № 10, не затверджений та не введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України.

Розробники освітньо-наукової програми 073 «Менеджмент»:

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту(<i>керівник проектної групи</i>);	Л.І. Михайлова
д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту	І.В.Лозинська
д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту	А.М.Михайлов
д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту	Н.В.Стоянець
д.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва	В.В.Медвідь
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту	С.Г.Турчіна
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня	Л.В.Коренівська

II. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 073 «Менеджмент»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський національний аграрний університет
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (Philosophy Doctor degree)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Спеціальність – 073 «Менеджмент» Освітня програма «Менеджмент»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	одиничний, 57 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Обмеження щодо форм навчання	відсутні
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл / Рівень програми	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL - 8 рівень
Передумови	Наявність вищої освіти другого (магістерського) рівня, (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Вимоги до вступників визначаються Правилами прийому на ОНП PhD доктор філософії.
Мова викладення	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До 2023 р. (започаткована у 2016 р).
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://science.snau.edu.ua/aspirantura/
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі управління та адміністрування, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність в навчальних закладах різного рівня	

акредитації.	
3. Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	Науково-дослідницька, освітня, та фахова діяльність у галузі управління та адміністрування за спеціальністю «Менеджмент».
Об'єкт вивчення	Методологія науково-дослідної роботи; вітчизняна та світова література з досліджуваної тематики; науково-методичні засади управління організаціями, їх об'єднаннями та галузями в умовах невизначеності та глобалізаційних викликів; розроблення науково-методичних вказівок та науково-практичних рекомендацій з підвищення результативності та ефективності різних напрямів спеціальності «Менеджмент».
Цілі навчання	Формування професійних, науково-дослідницьких та освітянських компетентностей, необхідних для інноваційної професійної, науково-дослідницької і освітянської діяльності та впровадження сучасних технологій у спеціальності «Менеджмент». Створення умов для досягнення здобувачами здатності самостійно проводити наукові дослідження на міжнародно визнаному рівні; підтримка аспірантів як висококваліфікованих викладачів, науковців та експертів з менеджменту.
Фокус програми: загальний/ спеціальний	Освітньо-наукова програма сформована як оптимальне поєднання академічних та фахових вимог, що дозволяє сформулювати у аспірантів уміння: обґрунтовувати розв'язання проблем у галузі «Управління та адміністрування» зі спеціальності «Менеджмент»; планувати та проводити дослідження, використовуючи сучасну методологію досліджень; критично аналізувати дослідницькі проекти; співпрацювати з іншими дослідниками, в тому числі, працювати у міждисциплінарній команді; створювати та передавати професійні знання. Дослідження процесів, функцій та закономірностей управління та адміністрування; розроблення науково-практичних основ, технологій, методів і підходів щодо ефективного менеджменту в організаціях, установах, підприємствах, їх об'єднаннях, галузях національної економіки з метою забезпечення їх економічного зростання.
Теоретичний зміст предметної області	Поглиблене комплексне вивчення фундаментальних та прикладних наук спеціальності «Менеджмент».

<p>Особливості програми</p>	<p>Освітня складова програми. Програма передбачає 57 кредитів ЄКТС, з яких 42 кредити ЄКТС – за усіма циклами обов’язкових навчальних дисциплін (філософія науки, сучасні та класичні теорії менеджменту, сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, теорія комунікацій у професійному спілкуванні, методологія проведення наукових досліджень, стратегічна інноватика, управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності, організація і методика проведення навчальних занять, методика та організація підготовки і написання дисертації, іноземна мова за професійним спрямування, методика підготовки наукових праць іноземною мовою, педагогічна практика); ще 15 кредитів ЄКТС передбачено на дисципліни циклу спеціальної (професійної) підготовки (за вибором аспіранта).</p> <p>Наукова складова програми. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта.</p> <p>Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 073 Менеджмент є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час вивчення дисциплін професійної підготовки.</p>
<p>Методи, методики, технології та інструменти</p>	<p>Оволодіння методологією наукових досліджень; застосування сучасних методів дослідження організаційно-управлінських процесів, що базуються на економетрії та інформаційних технологіях, адекватних для вирішення поставлених наукових завдань з менеджменту.</p>
<p>4. Працевлаштування та продовження освіти</p>	
<p>Працевлаштування</p>	<p>Випускники мають широкі можливості для розвитку кар’єри залежно від їх особистих інтересів, зокрема: наукова, викладацька, експертна, управлінська, адміністративна діяльність в галузі управління та адміністрування за спеціальністю «Менеджмент».</p> <p>Рівень підготовки дозволяє розвивати професійну кар’єру, що базується на стратегічному мисленні та</p>

	<p>глибоких знаннях у галузі управління та адміністрування. Можливі посади згідно «Класифікатора професій ДК 003:2010»: викладач вищих навчальних закладів (2310.2), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), науковий співробітник-консультант (2223.1), молодший науковий співробітник (2223.1), науковий співробітник (2223.1).</p> <p>Місце працевлаштування: Органи державного та галузевого управління (міністерства, головні управління), заклади вищої освіти усіх рівнів акредитації, науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), суб'єкти господарювання.</p>
Продовження освіти	<p>Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: підготовка на 10-ому (науковому) рівні НРК України у галузі управління та адміністрування; освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти. Різні форми навчання впродовж життя (як в Україні, так і за кордоном) для підвищення кваліфікації та удосконалення управлінсько-адміністративної, наукової, дослідницької, педагогічної чи іншої діяльності.</p>
- 5. Викладання та оцінювання	
Підходи до викладання та навчання	<p>Підходи до викладання та навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активне навчання (інтерактивні методи навчання, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і

	<p>розвиток системного, креативного та стратегічного мислення; спільне навчання у міждисциплінарних групах; «перевернутий клас»;</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчання через викладання (learning by teaching) (педагогічна практика); - навчання через дослідження (в тому числі, участь у виконанні бюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт, участь у дослідницьких проектах); - персоналізоване навчання (Personalized Learning): індивідуальні консультації з науковими керівниками; вибіркові фахові дисципліни).
<p>Система оцінювання</p>	<p>Освітня складова програми. Система оцінювання здобутих результатів навчання за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань – у вигляді письмових та усних екзаменів, заліків.</p> <p>Під час поточного і підсумкового контролю у процесі оцінювання дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, враховуються підготовлені здобувачем та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних науково метричних баз.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється відповідно до наукового плану аспіранта через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участь у семінарах кафедри, конференціях; - рецензування наукових робіт; - самооцінювання; - рекомендації наукового керівника; - проміжні атестації аспіранта у вигляді піврічного та щорічного звіту про виконання індивідуального плану; - підготовка та презентація дисертаційної роботи.
<p>Форма контролю успішності навчання аспіранта (здобувача)</p>	<p>Освітня складова програми.</p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання здобувача проводиться у формі:</p> <p>екзамен – за результатами вивчення обов’язкових дисциплін освітньої програми циклу загальнонаукової підготовки (філософія науки, стратегічна інноватика),</p>

	<p>циклу дослідницької підготовки (реєстрація прав інтелектуальної власності, організація і методика проведення навчальних занять, організація підготовки наукових публікацій, методика та організація підготовки і написання дисертації), циклу мовної підготовки (іноземна мова за професійним спрямуванням, методика підготовки наукових праць іноземною мовою), а також екзамени за результатами вивчення дисциплін професійної підготовки (управління науковими проектами);</p> <p>- залік – за результатами вивчення всіх інших освітніх компонентів, передбачених навчальним планом.</p> <p>Наукова складова програми.</p> <p>Наукова складова ОНП передбачає дисципліни циклів загальнонаукової підготовки, спеціальної (професійної), дослідницької підготовки, мовної спеціальної (професійної) та практичної підготовки (обов'язкових та вибіркових) та педагогічну практику, що разом з освітньою частиною програми та науковими дослідженнями за участі наукового керівника, підготуванням та публічним захистом дисертації у спеціалізованій вченій раді забезпечує отримання освітнього рівня «Доктор філософії» за спеціальністю 073 «Менеджмент».</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність виявляти і розв'язувати комплексні проблеми в галузі управління та адміністрування зі спеціальності «Менеджмент» з використанням та глибоким переосмисленням наявних та створенням нових цілісних знань, а також висувати гіпотези та генерувати нові ідеї щодо освітньої та професійної (виробничої) діяльності.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, самовдосконалюватись та формувати системний науковий світогляд. 2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень, синтезу цілісних знань, комплексного вирішення проблем. 3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й

	<p>аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.</p> <p>4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та дотриманням параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки.</p> <p>5. Здатність генерувати нові ідеї та приймати обґрунтовані рішення для досягнення поставлених цілей.</p> <p>6. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, оцінювати потреби фінансування науково-дослідницьких робіт, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності.</p> <p>7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.</p> <p>8. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>9. Здатність здійснювати діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.</p> <p>10. Здатність дотримуватися норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності.</p> <p>11. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння, демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.</p> <p>12. Здатність планувати та проводити навчальні заняття, використовуючи компетентнісний підхід (підхід, що базується на результатах навчання).</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>1. Здатність обґрунтовувати методологію та обирати і використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері менеджменту для розв'язання завдань дослідження; визначати об'єкт і суб'єкт</p>

- досліджень, використовуючи гносеологічні підходи до розв'язання соціально-економічних проблем.
2. Здатність до розуміння та узагальнення теоретичних і практичних проблем менеджменту, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією.
 3. Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблеми шляхом розробки та реалізації наукових проектів, організувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за напрямом «Менеджмент».
 4. Здатність обґрунтовувати ефективні управлінські рішення з використанням інформаційних сучасних технологій.
 5. Здатність ідентифікувати, оцінювати та здійснювати комерціалізацію об'єктів інтелектуальної власності в галузі управління та адміністрування.
 6. Здатність володіти професійною іноземною мовою, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію іноземною мовою на загальні та фахові теми.
 7. Здатність обґрунтовувати доцільність запровадження інновацій для розв'язання завдань власних досліджень та практичних проблем управління шляхом впровадження стратегічних інноваційних рішень.
 8. Здатність застосовувати сучасні принципи адміністрування управлінських рішень для розв'язання конкретних організаційних проблем, володіти методологією проектування організаційних структур, прийомами адміністративного впливу в організаціях.
 9. Здатність вести наукові дискусії, виявляти і вирішувати наукові задачі та проблеми з управління та адміністрування з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.
 10. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методичних підходів, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів зі спеціальності «Менеджмент».
 11. Здатність впроваджувати у виробництво науково-обґрунтовані результати дисертаційних досліджень з

	<p>управління та адміністрування, з менеджменту.</p> <p>12. Здатність формувати структуру наукової роботи, у т.ч. дисертаційної, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення.</p> <p>13. Здатність висвітлювати результати наукових досліджень з менеджменту у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.</p> <p>14. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.</p> <p>15. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах спеціальності «Менеджмент», застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо.</p>
Програмні результати навчання	
<p>1. Вільно володіти державною мовою, уміти професійно презентувати результати наукових досліджень державною та іноземною мовами.</p>	
<p>2. Володіти методологічним інструментарієм проведення наукових досліджень у галузі «Управління та адміністрування» зі спеціальності «Менеджмент», керуючись принципами академічної доброчесності та наукової етики.</p>	
<p>3. Генерувати власні ідеї, приймати обґрунтовані рішення, усвідомлювати та визначати мету власного наукового дослідження, формулювати наукову гіпотезу та здійснювати її верифікацію.</p>	
<p>4. Володіти навичками проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; методами статистичного оброблення отриманих результатів наукових досліджень з використанням сучасних інформаційних технологій.</p>	
<p>5. Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання.</p>	
<p>6. Розуміти особливості структури та уміти готувати наукові роботи (монографії, наукової статті, тези доповідей тощо), керуючись принципами академічної доброчесності.</p>	
<p>7. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних науково метричних баз.</p>	
<p>8. Володіти сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, під час спілкування, обміну інформацією, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації щодо управління та адміністрування, менеджменту організацій.</p>	
<p>9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.</p>	

10. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, стратегічні інноваційні рішення досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати наукові дослідження за спеціальністю «Менеджмент».	
11. Аналізувати сучасні наукові праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання з менеджменту.	
12. Проводити професійну інтерпретацію отриманих результатів досліджень, в тому числі з використанням сучасного програмного забезпечення.	
13. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, в тому числі іноземною мовою у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.	
14. Уміти працювати в команді, у тому числі міждисциплінарній, мати навички міжособистісної взаємодії.	
15. Уміння вдосконалювати організаційну структуру суб'єктів господарювання для здійснення інноваційного проекту; оцінювати ефективність сучасних системних технологій менеджменту.	
16. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених з управління та адміністрування, менеджменту організацій за обраним напрямом досліджень.	
17. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження з сучасних та класичних теорій менеджменту, які приводять до отримання нових знань.	
18. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства, самостійно працювати з класичними джерелами світової філософської думки і найважливішими працями, в яких викладаються концепції філософії науки (читання, коментування, аналіз текстів).	
19. Розуміти алгоритм впровадження результатів наукових досліджень з управління та адміністрування, галузевого менеджменту у виробництво, навчальний процес та науку.	
20. Презентувати результати досліджень у вигляді доповідей, звітів, проектів, захищати результати дисертаційного дослідження.	
7. Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічної презентації результатів досліджень у вигляді дисертаційної роботи доктора філософії за умови виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертаційна робота доктора філософії передбачає розв'язання актуальної теоретичної та/або практичної проблеми в галузі управління та адміністрування і свідчить про здатність здобувача вести самостійне наукове дослідження, формулювати нові складні ідеї та обґрунтувати їх. Дисертація є результатом самостійної наукової роботи аспіранта, яка має статус інтелектуального

	продукту на правах рукопису і пропонує розв'язання актуального науково-практичного завдання зі спеціальності 073 «Менеджмент».
Вимоги публічного захисту	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, згідно з чинними вимогами.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками Сумського НАУ, забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років. 100% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання дисциплін, мають наукові ступені та вчені звання.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчально-науковими центрами та кабінетами, в тому числі: інноваційно-науковий центр факультету економіки та менеджменту, навчальний кабінет з менеджменту ЗЕД та євроінтеграції; навчально-тренінговий кабінет з економіки; спеціалізовані комп'ютерні класи, лінгафонні кабінети, навчально-тренінговий кабінет в рамках проекту Erasmus+ та інші.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання фонду наукових бібліотек ЗВО м. Суми, Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, Інтернет ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників СНАУ
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках договорів про встановлення науково-освітнянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки: ННЦ «ІАЕ» НААН, ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН, Полтавська державна аграрна академія, Харківський національний аграрний університет імені В.В.Докучаєва.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським НАУ та вищими навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів, зокрема, угодами про співпрацю з

	<p>Університетом прикладних наук Вайенштефан (Німеччина), Лейбніц Інститут Аграрного розвитку в перехідних економіках (м.Галле/Заале, Німеччина), Університеті природничих наук у Варшаві (Польща), Хенанський Інститут науки і технологій (Китай), Чеський Університет прикладних наук (Чехія).</p>
--	--

2.2. Структурно-логічна схема ОНП «Менеджмент»

Здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

2.2. Структурно-логічна схема підготовки докторів філософії

Блок загальної підготовки (компетентності)			Блок фахової підготовки (компетентності)			
1 рік	Філософія науки	Організація і методика проведення навчальних занять	Методологія проведення наукових досліджень	Іноземна мова за професійним спрямуванням		Стратегічна інноватика
			Ресстрація прав інтелектуальної власності			
		Організація підготовки наукових публікацій	Комунікації у науковому середовищі			
2 рік			Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Управління науковими проектами		
			Моделювання та планування наукового експерименту			Методика підготовки наукових праць іноземною мовою
					ВК 3 / ВК 4	
					ВК 5 / ВК 6	
					ВК 7 / ВК 8	
3 рік		Педагогічна практика				

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти // Балуба І. та ін. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради. – 29 с.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016р №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
6. Національний класифікатор України: Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, чинний від 2012-01-01.
7. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010, чинний від 2010-11-01.
8. Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО-О 2013): Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования 2011. – Институт статистики ЮНЕСКО, 2014. – Режим доступа: <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/iscfed-f-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>.
9. ДСТУ ISO 31000:2018 Менеджмент ризиків. Принципи та настанови (ISO 31000:2018, IDT). ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»). 01.01.2019 р. – Режим доступа: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=80322
10. ДСТУ КО 9000:2015 (КО 9000:2015, ГОТ). Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. Національний стандарт України. 2016. 49 с. – Режим доступа: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf>
11. ДСТУ ISO 9004:2012 Управління задля досягнення сталого успіху організації. Підхід на основі управління якістю (ISO 9004:2009, IDT). 01.05.2013. - – Режим доступа: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/5-1-0-1060>.

Інформаційні джерела

1. Національний глосарій 2014-
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
2. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

3. ESG - http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
6. ISCED (МСКО) 2011 - <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
7. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 - <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://core-project.eu/documents/Tuning%20G%20Formulating%20Degree%20PR4.pdf>.
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Вид-во «Соцінформ». – Київ, 2010.

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених ОНП компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК 1. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, самовдосконалюватись та формувати системний науковий світогляд.	•	•		
ЗК 2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень, синтезу цілісних знань, комплексного вирішення проблем	•	•		
ЗК 3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.	•		•	
ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій та дотриманням параметрів безпечної діяльності на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки.	•	•		
ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї та приймати обґрунтовані рішення для досягнення поставлених цілей.	•			•
ЗК 6. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, оцінювати потреби фінансування науково-дослідницьких робіт, здійснювати реєстрацію прав інтелектуальної власності.	•		•	•
ЗК 7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.	•		•	
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.			•	•
ЗК 9. Здатність здійснювати діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.		•	•	
ЗК 10. Здатність дотримуватися норм наукової етики, авторського і суміжних прав	•			•

інтелектуальної власності.				
ЗК 11. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння, демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.	•	•	•	
ЗК 12. Здатність планувати та проводити навчальні заняття, використовуючи компетентнісний підхід (підхід, що базується на результатах навчання).	•	•	•	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК1. Здатність обґрунтовувати методологію та обирати і використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері менеджменту для розв'язання завдань дослідження; визначати об'єкт і суб'єкт досліджень, використовуючи гносеологічні підходи до розв'язання соціально-економічних проблем.	•	•		
СК2. Здатність до розуміння та узагальнення теоретичних і практичних проблем менеджменту, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією.	•	•		•
СК3. Здатність формулювати та вирішувати сучасні наукові й практичні проблеми шляхом розробки та реалізації наукових проектів, організувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за напрямом «Менеджмент».	•	•		•
СК4. Здатність обґрунтовувати ефективні управлінські рішення з використанням інформаційних сучасних технологій.	•		•	•
СК5. Здатність ідентифікувати, оцінювати та здійснювати комерціалізацію об'єктів інтелектуальної власності в галузі управління та адміністрування.	•		•	•
СК6. Здатність володіти професійною іноземною мовою, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію іноземною мовою на загальні та фахові теми.	•		•	•
СК7. Здатність обґрунтовувати доцільність запровадження інновацій для розв'язання завдань власних досліджень та практичних проблем управління шляхом впровадження стратегічних інноваційних рішень.	•		•	•
СК8. Здатність застосовувати сучасні принципи адміністрування управлінських	•	•	•	

рішень для розв'язання конкретних організаційних проблем, володіти методологією проектування організаційних структур, прийомами адміністративного впливу в організаціях.				
СК9. Здатність вести наукові дискусії, виявляти і вирішувати наукові задачі та проблеми з управління та адміністрування з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.		•	•	
СК10. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методичних підходів, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів зі спеціальності «Менеджмент».	•			•
СК11. Здатність впроваджувати у виробництво науково-обґрунтовані результати дисертаційних досліджень з управління та адміністрування, з менеджменту.	•			•
СК12. Здатність формувати структуру наукової роботи, у т.ч. дисертаційної, здійснювати її рубрикацію та змістовне наповнення.	•			•
СК13. Здатність висвітлювати результати наукових досліджень з менеджменту у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.	•		•	•
СК14. Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію.	•		•	
СК15. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність у межах спеціальності «Менеджмент», застосовуючи традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби тощо..	•		•	

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																										
		Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	ІК 1																											
ПРН 1	+							+				+							+			+				+	+	
ПРН 2	+	+	+	+	+						+			+								+						
ПРН 3	+					+										+	+				+							
ПРН 4	+			+	+																		+					
ПРН 5	+										+	+	+													+	+	
ПРН 6	+		+	+				+				+											+	+	+			
ПРН 7	+										+	+							+			+	+	+	+			
ПРН 8	+				+													+										
ПРН 9	+					+	+	+	+	+							+	+			+	+						
ПРН 10	+		+		+					+						+					+							
ПРН 11	+	+	+	+								+		+					+			+	+				+	
ПРН 12	+			+	+												+	+										
ПРН 13	+							+				+							+			+				+	+	
ПРН 14	+						+	+	+			+								+		+		+		+	+	
ПРН 15	+						+										+			+								
ПРН 16	+		+													+						+		+				
ПРН 17	+			+	+					+					+	+	+						+					
ПРН 18	+		+								+					+	+					+				+		
ПРН 19	+						+					+	+						+								+	+
ПРН 20	+							+		+		+				+								+	+	+		+

Таблиця 3

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19	ПРН20
OK1										+								+		
OK2										+			+			+		+		
OK3				+				+				+								+
OK4		+						+					+	+						
OK5		+	+						+			+					+		+	+
OK6									+	+	+					+	+	+		
OK7						+											+		+	
OK8					+								+						+	
OK9						+	+				+		+							
OK10														+	+				+	+
OK11	+												+							
OK12	+				+		+						+							
OK13													+							
OK14		+	+	+		+						+						+		+
OK15									+		+	+		+	+	+	+			
OK16									+						+	+			+	
OK17			+	+					+							+			+	